

Nr. 58 april 2013

Teken van liefde

Een ode aan de liefde tussen twee mensen. Dat is een *Teken van liefde*, de nieuwe tijdelijke tentoonstelling in Museum Tot Zover. Kunstenaar Clemens Merkelbach van Enkhuizen (1937) tekende portretten van zijn stervende vriend Gerard Spruyt (1922-2011). Dertig van die portretten zijn nu te zien in het museum.

De tentoonstelling is een aangrijpende registratie van een sterfproces, een intiem portret van verbondenheid en onthechting. *Teken van liefde* laat zien dat zelfs de dood schoonheid bezit. *Het Parool* schreef: 'Door de inzet, de kunde en het observatievermogen van Merkelbach is het zien van dit stervensproces een hevige ervaring'. De ontroerende expositie is te zien tot en met 15 september 2013. Meer informatie vindt u op de website van Tot Zover.

Schenking Yarden

Van Yarden kreeg Tot Zover een groot aantal dozen met boeken, posters, tijdschriften, onderzoeksrapporten en video's aangeboden. Hierin zaten prachtige boeken, onderzoeksrapporten en propaganda voor en tegen crematie, vooral afkomstig uit de jaren voor en kort na de Tweede Wereldoorlog. Kortom een belangrijke aanwinst voor het kenniscentrum.

De bibliotheek van Tot Zover groeit dankzij schenkingen uit tot de grootste in zijn vakgebied.

Crematorium Westerveld honderd jaar

Dit jaar is het precies een eeuw geleden dat het eerste crematorium in Nederland werd geopend. De bouw van Crematorium Westerveld was een initiatief van de in 1874 opgerichte Vereniging tot invoering der Lijkenverbranding in Nederland. Deze latere Koninklijke Vereniging voor Facultatieve Crematie had als doel cremeren in Nederland mogelijk te maken. Het duurde echter nog tot 1913 voordat het eerste crematorium kon worden geopend.

Marius Poel ontwierp het in art deco stijl gebouwde crematorium. Een prachtige maquette hiervan is te zien in Tot Zover. Het honderdjarig bestaan wordt op verschillende momenten gevierd. Zo is er op zondag 2 juni a.s. een speciale editie van het jaarlijkse Concerto in Memoriam.

Femmy Otten wint VK Beeldende Kunst Prijs 2013

Zondag 21 april werd tijdens een rechtstreekse uitzending van Kunststof TV bekend gemaakt dat Femmy Otten de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs 2013 gewonnen heeft. In 2012 ontwierp zij voor Tot Zover en De Nieuwe Ooster een marmeren herinneringsmonument. Het imposante marmeren vrouwenhoofd met haar mysterieuze en geruststellende glimlach was onderdeel van de tentoonstelling *Afterlife* en kreeg een permanente plek op de begraafplaats. Het werk van Otten is volgens de jury niet alleen lieflijk. Het is ook 'gênant' en 'vlijmscherp'. En soms 'schmiert' het zelfs. De sculptuur markeert het algemeen verzamelgraf waar de resten uit geruimde graven opnieuw begraven worden.

Enquête

Onlangs is het museum gestart met een nieuw publieksonderzoek. Naar 500 ontvangers van de nieuwsbrief en vrienden van het museum is een verzoek verstuurd mee te doen aan de online enquête. Ook in het museum zelf wordt aan de bezoekers gevraagd een papieren enquête in te vullen. Op deze manier willen wij de meningen en wensen inventariseren en ons blijven verbeteren.

Al ruim 10 procent van de geadresseerden heeft de tijd genomen de enquête in te vullen. Zo weten we nu dat maar liefst 79,41 procent van de ondervraagden vaker een bezoek aan het museum zou willen brengen.

De enquête is opgezet door Anouk de Wal, student aan de Reinwardt Academie, als onderdeel van haar stage bij Tot Zover.

Afmelden via info@totzover.nl

Hoofdsponsors en sponsors van Nederlands Uitvaart Museum Tot Zover:

Monuta
Uitvaartzorg en -verzekeringen

 de Facultatieve Groep

YARDEN
ledere uitvaart uniek

coöperatie
DELA

 Docendo
Academie voor Uitvaartzorg

BOGRA

NV Nederlandse Uitvaartverzekering Maatschappij
NUVEMA